

THE PECULIARITIES OF FORMATION OF SKILLS IN THE PERFORMANCE OF FORCE ACTIONS BY CADETS

V.BELOBROV, A.PAVLOV, V.BELIK, V.POLJAKOVA

Donetsk Institute of Internal Affairs (Ukraine)

The Tver state university (Russia)

In the article the reasons of insufficient effective force actions of police workers are covered, the detailed critical analysis of existing training of the experts basing on the ineffective receptions, methods, rules and forms of training (is given within the framework of traditional technologies). The technique, capable to create more favorable atmosphere for introduction of innovations in the process of training is offered to fighting in power structures.

ПРО ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ

О. ІВЛЄВ, А. КОСТЕНКО

Донецький інститут внутрішніх справ МВС України

У сучасних умовах у зв'язку з економічними, політичними і соціальними зрушеннями в країні, істотно ускладнилася і діяльність органів внутрішніх справ (ОВС). Причини тут різні, насамперед слабка професійна підготовка (складові – бойова та фізична підготовки) і технічна база, а також слабкий правовий захист.

Діяльність правоохоронних органів ускладнилася ще і тим, що в даний час спостерігається значний відтік, звільнення підготовлених у всіх відносинах кадрів. На зміну їм приходять випускники навчальних закладів МВС, що у кращому випадку, змушені узагальнювати й адаптувати отримані знання для використання на практиці (у свою чергу підвищує вимоги до системи їх підготовки у вузі).

Усе це приводить до того, що в екстремальних ситуаціях працівники ОВС нерідко виявляють розгубленість і безпорадність, поступаються правопорушникам у силі і швидкості, не вміють у тактичному відношенні правильно застосовувати прийоми фізичного бою (аналіз судової практики показує, що працівники міліції при затримці злочинців застосовували прийоми тільки в 13% випадків, допускаючи при цьому грубі помилки при їхньому виконанні [1]). Втрачаючи самоконтроль над собою, вони ведуться по-різному. Ми спостерігаємо, що в цих умовах загальмовується мислення, порушується пригадування наказів, інструкцій, зростає розгубленість – усе це підвищує схильність до використання стереотипних рішень. Інші перезбуджуються, стають неадекватними і запальними, іноді виявляють агресію, що також не сприяє прийняттю оптимального рішення. У третіх підвищується навіюваність і розмовна активність, вони виконують наказ того, хто дасть чіткі вказівки.

Крім низької ефективності в роботі, таке положення спричиняє і втрати серцево-осередкового складу. Так, за останні 10 років, випадки загибелі працівників під час виконання службових обов'язків склали в середньому – 25 чоловік на рік, фізичне ушкодження одержували в середньому – 310. Умови, при яких відбулися надзвичайні події, розподілилися наступним чином:

1. Фізичне протистояння – 238 постраждало, з них 224 поранено, 14 загинуло.
2. Затримання одного злочинця – (відповідно) 126, 117/9
3. Несподіваний напад одним злочинцем – 119, 95/24
4. Несподіваний напад двох і більш злочинців – 116, 102/14
5. Затримання двох і більш злочинців – 102, 93/9
6. Протидія холодній зброї – 83, 66/17
7. Вогневий двобій – 22, 15/7 [2].

У вивчених 157 кримінальних справах було зафіксовано 209 атакуючих та правопорушників. З них 70,3% нападів було без зброї, 26,8% - збройний опір і 2,9% здійснювався напад нетрадиційними способами. Найбільш розповсюджений вид захоплення, що складає 96% випадків опору, це за одяг на грудях, на плечах, задушливий, за волосся.

Таким чином, ефективність дій працівника в умовах безпосереднього протиборства з правопорушниками забезпечується об'єднанням оптимального стану психологічної готовності, фізичного стану і тактико-технічною підготовленістю до контакту та ведення рукопашного бою.

Аналізуючи вище сказане, ми визначили першочергові завдання в підвищенні рівня професійної підготовки:

1. Підвищення рівня працездатності і стійкості до емоційного стресу, що супроводжує екстремальну ситуацію.
2. Підвищення рівня тактико-технічної підготовки відповідно до вимог дійсносності.
3. Вироблення алгоритму дій у службовій діяльності.
4. Формування цілісних знань і стійких навичок.

У результаті пошуку рішень, нами були отримані наступні дані:

1. Під впливом емоційного стресу на протязі перших 30 хвилин знижується рівень загальної витривалості, пам'яті, уваги [3], у той час, як, аналіз професійної працездатності, у залежності від вихідного рівня розвитку фізичних якостей, показує, що у осіб з високою фізичною підготовленістю, особливо загальною витривалістю, погіршення працездатності настає значно пізніше.

2. Під впливом фізичного навантаження у осіб, що не займаються фізичними вправами, відбувається достовірне зниження функцій концентрації, стійкості, переключення і розподілу уваги, точності слухового сприйняття, короткочасної слухової пам'яті на слова та числа. Фізично тренованих осіб ці зрушення менш виражені (згідно з даними Б.А. Лампусо, А.В. Лебедева (1960), О.Н. Войтицького (1970), В.П. Гилева (1980)) і свідчить про значимість фізичної підготовки для збереження стійкості психічних функцій.

3. В умовах наростаючого стомлення відбувається гноблення професійно важливих психічних якостей. Значна виразність зрушень у рівні розвитку психічних якостей у досліджуваних які не займаються фізичною підготовкою. Найбільш яскраво це виявлялося в зниженні пам'яті, мислення, концентрації і стійкості уваги [4].

4. Тактико-технічна підготовка прикладної спрямованості з корекцією результату аналізу практичної діяльності дозволяє конкретизувати вимоги до знань і умінь, і надає можливість оптимізації процесу підготовки за рахунок виділення пріоритетів.

5. Широке впровадження і застосування в процесі підготовки рольових ігор, моделювання ситуацій, навчальних дозволяє нормалізувати реакцію на стресову ситуацію (із стрес факторів для підлеглих – присутність викладача, спостерігачів). [5]

6. Інтеграція складових професійної підготовки забезпечує одержання цілісних, узагальнених знань і умінь [6].

На підставі отриманих даних можна зробити висновок, що для підвищення рівня професійної готовності до застосування заходів фізичного впливу, на наш погляд, необхідно акцентувати увагу на наступні напрямки:

- Розвиток фізичних якостей, як засіб підвищення рівня професійної працездатності і протистояння стресу (особливо загальної витривалості).
- Удосконалення технічної підготовки строго прикладної спрямованості.
- Розробку і впровадження в навчальний процес системи підготовки, яка буде забезпечувати цілісність знань і стійкість навичок, і буде сприяти виробленню алгоритмів для професійної діяльності.

Література:

- Тактика задержания невооруженного и вооруженного преступника*”, Кустов А.Н., Матвеев П.П., Середя Н.А., Брянск, ВШ МВД, 1993, - 62 с.
- Забезпечення особистої безпеки працівників органів внутрішніх справ при виконанні службових обов'язків*”, науково-практичні рекомендації, під заг. ред. Ануфрієва, Київ, ВІС МВС України, 1999, - 71 с.
- Характер изменения некоторых показателей военно-профессиональной работоспособности у военнослужащих под влиянием факторов десантирования с военно-транспортных самолетов*”, Гилев В.П., тезисы доклада итоговой научной конференции, Ленинград, ВДКИФК, 1981, стр. 10-11.
- Активность некоторых психических функций у молодежи призывного возраста под воздействием разнохарактерной нагрузки*”, Щеголев В.А., тезисы доклада итоговой научной конференции, Ленинград, ВДКИФК, 1981, 56-57 с.
- Вопросы ситуационных задач та алгоритми правильних дій працівників міліції під час виконання службових обов'язків по охороні громадського порядку та боротьбі зі злочинністю*”, під заг. ред. Ануфрієва, Київ, УПП ГУРОС МВС України, 1999, - 83 с.
- О некоторых вопросах связи спец. кафедр по теоретическому и практическому обучению*”, Лузгин И.М., сборник статей „Вопросы методики преподавания”, Москва, ВШ МВД, 1972 г.

THE PROBLEMS OF RAISING THE LEVEL OF PROFESSIONAL PREPAREDNESS OF POLICEMEN TOWARDS USE OF MEASURES OF PHYSICAL INFLUENCE.

A. IVLEV, A. KOSTENKO

Donetsk Institute of Internal Affairs

The article discusses the problems of raising the level of professional preparedness of policemen towards use of measures of physical influence.